

LAKOT VENÄJÄLLÄ ¹²⁹

Useimmissa Länsi-Euroopan valtioissa lakkotilastot on saatu oikealle tolalle vasta verraten hiljattain, 10—20 vuotta sitten. Venäjällä on lakkoja koskevia tietoja olemassa vain vuodesta 1895 saakka. Meidän virallisten tilastojemme pääpuutteena paitsi sitä, että lakkolaisten lukumäärä on osoitettu niissä todellista pienemmäksi, on vielä se, että ne käsittävät ainoastaan tehdastarkastuksen alaisissa laitoksissa olevat työläiset. Tilastoihin eivät sisälly rautatieläisiä, vuorityöläisiä, raitioliikenteen työläisiä, akksiitehtaissa, vuoriteollisuuden tuotantolaitoksissa y.m. työskenteleviä työläisiä koskevat tiedot.

Tässä yleistiedot koko siltä ajalta, jonka kuluessa Venäjällä on laadittu lakkotilastoja:

Vuodet	Lakkojen lukumäärä		Lakossa olleiden työläisten lukumäärä	
	Kaikkiaan	%:ssa laitosten kokonaismäärästä	Kaikkiaan	%:ssa työläisten kokonaismäärästä
1895	68	0,4	31.195	2,0
1896	118	0,6	29.527	1,9
1897	145	0,7	59.870	4,0
1898	215	1,1	43.150	2,9
1899	189	1,0	57.498	3,8
1900	125	0,7	29.389	1,7
1901	164	1,0	32.218	1,9
1902	123	0,7	36.671	2,2
1903	550	3,2	86.832	5,1
1904	68	0,4	24.904	1,5
1905	13.995	93,2	2.863.173	163,8
1906	6.114	42,2	1.108.406	65,8
1907	3.573	23,8	740.074	41,9
1908	892	5,9	176.101	9,7
1909	340	2,3	64.166	3,5
1910	222	1,4	46.823	2,4
1911	466	2,8	105.110	5,1
1912	1.918	?	683.361	?

Missä määrin lukuja on pienennetty, näkyy esimerkiksi siitä, että peräti varovainen kirjoittaja hra Prokopovitsh esittää vuodelta 1912 toiset luvut: lakkoihin osallistui 683 tuhatta, ja „toisten laskelmien mukaan — tehdaslaitoksissa 1.248 tuhatta ja lisäksi 215 tuhatta niissä laitoksissa, jotka eivät ole tehdastarkastuksen alaisia”, s.o. yhteensä 1.463 tuhatta, miltei 1½ miljoonaa.

Taloudellisten lakkojen lukumäärä (vuodesta 1905 lähtien) on määritelty seuraavasti:

Vuodet	Lakkojen lukumäärä	Työläisten lukumäärä	Vuodet	Lakkojen lukumäärä	Työläisten lukumäärä
1905	4.388	1.051.209	1909	290	55.803
1906	2.545	457.721	1910	214	42.846
1907	973	200.004	1911	442	96.730
1908	428	83.407	1912	702	172.052

Näin muodoin Venäjän lakkoliikkeen historia jakautuu aivan selvästi neljään kauteen (puhumatta 80-luvun vuodesta, jolloin olivat kuuluisat Morozovin tehtaiden lakot, mitkä jopa taantumuksellisenkin sanomalehtimiehen Katkovin mielestä merkitsivät „työväenkysymyksen” ilmaantumista Venäjällä):

	Lakkolaisia keskimäärin vuodessa
1:nen kausi (1895—1904), vallankumousta edeltänyt kausi	43.000
2:nen . (1905—1907), vallankumouksen kausi	1.570.000
3:s . (1908—1910), vastavallankumouksen kausi	96.000
4:s . (1911—1912), nykykausi, elpymisen alku	394.000

Yleensä, kaikkien 18 vuoden ajalta laskien, lakkolaisten luku on ollut meillä vuosittain keskimääräisesti 345.400. Saksassa se on 14 vuoden aikana (1899—1912) ollut keskimäärin 229.500, Englannissa 20 vuoden aikana (1893—1912) keskimäärin 344.200. Osoittaaksemme havainnollisesti,

mikä yhteys lakoilla on ollut Venäjällä poliittiseen historiaan, esitämme tiedot vuosilta 1905—1907 vuosineljänneksittäin:

Vuodet	1905				1906				1907			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Vuosineljännekset												
Lakkolaisten luku (tuhansissa) joka kolmen kuukauden (vuosineljänneksen) aikana	Val-lanku-mouk-sen alku		Val-lanku-mous		I Duu-ma				II Duu-ma			
Yhteensä	810	481 294	1.277 275	269 73	479 222	296 125	63 37	146 52	323 52	77 66	193 30	
Taloudell.	411	190 143	275	73	222	125 37	52	52	52	66	30	
Poliitt.	399	291 151	1.002	196	257	171 26	94	94	271	11	163	

Seuraavista tiedoista näkyy työläisten osanotto lakkoihin Venäjän eri seuduilla:

Tehdaspiirit	Tehdas-työläisten lukumäärä (tuhansissa) vuonna 1905	Lakkolaisten lukumäärä (tuhansissa)	
		Yhteensä 10 vuoden aikana (1895—1904)	Yksistään vuonna 1905
Pietarin	299	137	1.033
Moskovan	567	123	540
Varsovan	252	69	887
Kolme eteläistä piirikuntaa	543	102	403
Yhteensä	1.661	431	2.863

Tästä näkyy, että Moskova on jäänyt suhteellisen paljon jälkeen ja Etelä vieläkin enemmän, samalla kun Pietarilla ja sen teollisuuspiirillä (Riika siihen luettuna) sekä Puolalla on ilmeinen etusija.

Teollisuuden pääalojen kannalta katsoen lakkolaiset jakautuvat seuraavasti:

Tuotantoalojen ryhmät	Työläisten kokonaisuus määrä (tuhansissa) vuonna 1904	Lakkolaisten lukumäärä (tuhansissa)	
		Yhteensä 10 vuoden aikana (1895—1904)	Yksistään vuonna 1905
Metallityöläiset	252	117	811
Tekstiilityöläiset	708	237	1.296
Kirjaltajat, puunjalostus-, nahka- ja kemiall. teoll. työläiset	277	38	471
Keramiikkateoll. ja ravin- toaineteoll. työläiset.....	454	39	285
<i>Yhteensä</i>	1.691	431	2.863

Tästä näkyy, että etusija on metallityöläisillä ja että tekstiilityöläiset ovat jäljessä ja muut työläiset vieläkin enemmän.

Lakkojen syiden mukaan ne ryhmitetään seuraavasti (tiedot 14 vuoden ajalta, 1895—1908): poliittisista syistä — 59,9% lakkolaisista; palkkakäsymyksistä — 24,3%; työpäivän takia — 10,9%; työolojen takia — 4,8%.

Lakkojen menestyksen kannalta katsoen saamme seuraavan jaotuksen (kun lakkolaiset, joiden osalta lakko päättyi kompromissiin, jaetaan tasan voittaneiden ja hävinneiden kesken):

*Taloudellisiin lakkoihin osallistuneiden lakkolaisten luku
(tuhansissa)*

	Yhteensä 10 vuoden aikana (1895—1904)		1905		1906		1907		1911		1912	
	%		%		%		%		%		%	
Voittaneita	159	37,5	705	48,9	233	50,9	59	29,5	49	51	55	42
Hävinneitä	265	62,5	734	51,1	225	49,1	141	70,5	47	49	77	58
<i>Yhteensä</i>	424	100,0	1.439	100,0	458	100,0	200	100,0	96	100	132	100

Vuosia 1911—1912 koskevat tiedot eivät ole täydelliset eikä niitä voida täysin verrata edellisiin.

Lopuksi esitämme lyhyesti tiedot siitä, kuinka lakot jakautuvat erisuuruisten tuotantolaitosten kesken sekä tuotantolaitosten sijaintipaikan mukaan:

Kunkin suuruusluokan laitoksen jokaisesta sadasta työlläisestä oli lakossa

Tuotantolaitosten suuruusluokat	Vv. 1895—1904, s. o. yhteensä 10 vuoden aikana	Yksistään vuonna 1905
Alle 20 työlläistä	2,7	47,0
21— 50 "	7,5	89,4
51— 100 "	9,4	108,9
101— 500 "	21,5	160,2
501—1.000 "	49,9	163,8
Yli 1.000 "	89,7	231,9

Lakoista oli prosenteissa

	kaupungeissa	niiden ulkopuolella
1895—1904	75,1	24,9
1905	85,0	15,0

Näistä luvuista näkyy selvästi, että suuret tuotantolaitokset ovat vallitsevina lakkoliikkeessä ja että maaseudun tehtaat ovat jääneet suhteellisen paljon jälkeen.

Kirjoitettu vuonna 1913

Julkaistu joulukuussa 1913

taskukalenterissa

„Työmiehen opas vuodeksi 1914“.

Kustannusliike „Priloi“, Pietari

Allekirjoitus: V. I.

Julkaistaan kalenterin tekstin mukaan